

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ใช้หลักสูตรรวมกันในลักษณะเครือข่ายกับสถานศึกษาที่มีความเข้มแข็งจึงยังไม่มีหลักสูตรกลางที่จะใช้เป็นมาตรฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 211)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้ระบุอย่างชัดเจนว่าในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก นำมาซึ่งมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง มีเจตคติที่มีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น ซึ่งภาษาจีนกลางที่ประเทศไทยได้กำหนดให้มีการจัดการเรียนการสอนเพิ่มเป็นรายวิชาเพิ่มเติม ในการสร้างสังคมเศรษฐกิจที่ อาศัยภาษาจีนเป็นเครื่องมือของการสื่อสารจึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย เพื่อให้การเรียนการสอนภาษาจีนมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการและก้าวสู่มาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับในระดับสากล (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 211)

การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยโดยทั่วไปยังใช้ระบบเก่าซึ่งเน้นการท่องจำ อ่าน คัด เขียน โดยไม่เกิดแรงจูงใจในการที่จะนำไปใช้ในชีวิตจริง อีกทั้งตำราที่ใช้ต่างๆ ยังมีความล้าหลัง และจากการอภิปรายของผู้บริหารและครูกว่า 150 คน จาก 124 โรงเรียนทั่วประเทศ พบว่าปัญหาหลักอยู่ที่เรื่องครูผู้สอน ขาดหลักสูตรและแบบเรียน รวมไปถึงการขาดการสนับสนุนของรัฐ (ศูนย์จีนศึกษา สถาบันอาเซียนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2551 : 23)

โรงเรียนบัวขาวได้มีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนเป็นรายวิชาเพิ่มเติมระยะเวลา 5 ปี และได้มีการจัดทำ MOU ร่วมกับสถาบันขงจื่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เมื่อปี พ.ศ. 2553 นอกจากนี้โรงเรียนบัวขาวยังได้รับจัดตั้งเป็นศูนย์การเรียนรู้ภาษาจีนเมื่อปี พ.ศ. 2554 จากการที่

ผู้วิจัยได้ทำการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนกลางของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาจีนของนักเรียน โรงเรียนบัวขาว อำเภอภูจินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ในปีการศึกษา 2556 ที่ผ่านมามีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 500 คน มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในเกณฑ์ ดี ร้อยละ 33.25 พอใช้ ร้อยละ 41.10 ปรับปรุงร้อยละ 25.26 ซึ่งสาระที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ต่ำคือ สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร ทั้งนี้ส่วนที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ ขาดสื่อการเรียนที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนภาษาจีน รวมไปถึงนักเรียนไม่มีความรู้พื้นฐานทางด้าน ภาษาจีนกลาง มาก่อน และไม่สนุกกับการเรียนวิชาภาษาจีนกลาง ซึ่งอาจทำให้คุณภาพและมาตรฐานในการเรียนภาษาจีนกลางอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าที่กำหนด (วิชาการ โรงเรียนบัวขาว. 2552 : 123)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจึงสรุปได้ว่า แนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนภาษาจีนกลางให้บรรลุจุดมุ่งหมายคือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เป็นหนังสือที่สร้างขึ้นจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีความน่าสนใจและกำลังเป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เริ่มเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของเรามากขึ้น หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เป็น หนังสือที่สร้างขึ้นด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีลักษณะเป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ โดยปกติจะเป็นแฟ้มข้อมูลที่สามารถ อ่านเอกสารผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์ ทั้งในระบบออฟไลน์และออนไลน์ คุณลักษณะของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถเชื่อมโยงไปยังส่วนต่างๆ ของหนังสือ เว็บไซต์ต่างๆ ตลอดจนมีปฏิสัมพันธ์และโต้ตอบกับผู้เรียนได้ นอกจากนี้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถแทรก ภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว แบบทดสอบ และสามารถสั่งพิมพ์เอกสารที่ต้องการออกทางเครื่องพิมพ์ได้ นอกจากนี้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ยังสามารถปรับปรุงหนังสือให้ทันสมัยได้ตลอดเวลาด้วย มีคุณสมบัติที่กระตุ้นความสนใจของผู้อ่าน ซึ่งประกอบด้วย ภาพ เสียง มัลติมีเดีย และหนังสือสามารถโต้ตอบกับผู้อ่านได้ (ไพฑูรย์ สีฟ้า. 2551 : 14)

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาความสามารถภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สนับสนุนการเรียนให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนารับรู้และเข้าใจเนื้อหาวิชาได้เร็วขึ้นและดีขึ้น เพราะ สามารถแสดงภาพ แสง เสียง ภาพเคลื่อนไหว และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้ มีลักษณะไม่ตายตัว สามารถแก้ไขปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา อีกทั้งยังสามารถเชื่อมโยง ไปสู่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ สามารถที่จะตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และผู้เรียนสามารถศึกษาได้ทุกที่ทุกเวลา

คำถามการวิจัย

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาความสามารถภาษาจีนเพื่อการสื่อสารโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ที่มีประสิทธิภาพเป็นอย่างไร
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีความสามารถในการสื่อสารภาษาจีน สูงขึ้นหรือไม่
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน โดยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงขึ้นหรือไม่
4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นอยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ให้มีประสิทธิภาพ (E_1 / E_2) กำหนดเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาจีนเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารหลังเรียน โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียน โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนภาษาจีน โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการสื่อสารหลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการสื่อสารหลังเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบปกติ

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและการพัฒนาความสามารถภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร ภายในขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบัวขาว สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ทั้งหมด 11 ห้อง จำนวน 500 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบัวขาว สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้หน่วยการสุ่มเป็นห้องเรียนแล้วสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากเพื่อกำหนดเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ดังนี้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 จำนวน 45 คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 จำนวน 45 คน เป็นกลุ่มควบคุม

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

2.2 ตัวแปรตาม

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาจีนของนักเรียนที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

2.2.2 ความสามารถในการสื่อสารภาษาจีนของนักเรียนที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

2.2.3 ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนภาษาจีนของนักเรียนเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

3. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

ประโยคสื่อสารเบื้องต้นในภาษาจีนกลางและพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ของระบบสัทอักษรในภาษาจีนกลาง

4. สถานที่ที่ทำการวิจัย

โรงเรียนบัวขาว สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ อำเภอกุฉินารายณ์
จังหวัดกาฬสินธุ์

5. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557

นิยามศัพท์เฉพาะ

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง สื่อที่สร้างขึ้นเพื่อผู้เรียนใช้ศึกษาผ่านคอมพิวเตอร์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยเฉพาะ เพื่อพัฒนาความสามารถภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร มีลักษณะและองค์ประกอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีจำนวนทั้งหมด 5 บท ดังนี้

บทที่ 1 เรื่อง สวัสดี (你好)

บทที่ 2 เรื่องภาษาจีนไม่ค่อย (汉语不太难)

บทที่ 3 เรื่องขอบคุณ(谢谢)

บทที่ 4 เรื่องคุณไปที่ไหน (你去哪儿)

บทที่ 5 เรื่องนี่คือหนังสืออะไร (这是什么书)

การพัฒนาความสามารถภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถในการสื่อสาร ความหมายภาษาจีนออกมาเป็นถ้อยคำและความคิด สามารถสื่อสาร ได้รู้เรื่องและเข้าใจ แล้วนำความคิดนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์

ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง คุณภาพด้านกระบวนการและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) กำหนดเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก (E_1) หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการได้จากการนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ไปใช้กับนักเรียน แล้วทำการวัดผลระหว่างเรียน โดยใช้คะแนนรวมจากการประเมินทักษะผลงานปฏิบัติและ ทำแบบทดสอบย่อย ทุกหน่วยเทียบเป็นร้อยละกับคะแนนเต็มของนักเรียนทุกคน ซึ่งต้องได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

80 ตัวหลัง (E_2) หมายถึง ประสิทธิภาพโดยรวม ได้จากการนำคะแนนจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนคิดเป็นร้อยละของคะแนนเต็ม ซึ่งต้องได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบัวขาว อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบัวขาว อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 หมายถึง นักเรียนกลุ่มที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร โดยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้แก่ห้อง ม. 1/1 จำนวน 45 คน

กลุ่มควบคุม หมายถึง นักเรียนกลุ่มที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้แบบฝึกในหนังสือเรียนเป็นสื่อประกอบ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้แก่ห้อง ม. 1/2 จำนวน 45 คน

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือความชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมตามหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ การพัฒนาความสามารถภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร มีทั้งหมด 4 ด้านคือ ด้านเนื้อหา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการสอนและแหล่งเรียนรู้ และด้านการวัดผลประเมินผล จัดโดยใช้แบบสอบถาม

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ครูนำหลักการและแนวทางในการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ไปใช้ให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามเกณฑ์
2. นักเรียนมีผลการเรียนสูงขึ้นและนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนการนำความรู้เพื่อใช้ในการเรียนในระดับสูงขึ้นต่อไป
3. โรงเรียนได้แนวทางในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนของ ผู้บริหาร ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ในกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ (ภาษาจีน)